

YGS-LYS

VELİ

DİKKAT!

Bu kılavuzda yer alan bilgiler yasama, yürütme ve yargı organlarınca alınması muhtemel kararlar doğrultusunda değişebileceğinden ve bu değişikliklerin ÖSYM tarafından nasıl uygulanacağıının görülebilmesi açısından ÖSYM' nin internet sitesinin sınav süreci boyunca takip edilmesi yararınıza olacaktır.

SINAV ÖNCESİ

Sayın velilerimiz;

Çocuğunuzun **kendisini tanınması, sınav sistemini tanınması ve alan-dal seçimi** ile **YGS (Yüksek Öğretime Geçiş Sınavı) -LYS (Lisans Yerleştirme Sınavı) ilişkilendirilmesine** yönelik okulunda yapılan çalışmalara mutlaka katılın. Bu; sizin çocuğunuzdan, çocuğunuzun da sizden beklediklerinin her iki taraf için de ortak bir noktada buluşmasına katkı sağlayacaktır. Böylece çocuğunuz üniversiteye ilişkin hedef belirleme sürecinde kendi seçimleri ile sizin seçimleriniz arasında daha sağlıklı bir denge kuracaktır. Bu yapı sağlandığı takdirde kazanan hem çocuğunuz hem siz olacaksınız.

SINAV SÜRECİ

Çocuğunuzun iki basamaklı bir sınav beklemektedir. İlk sınav olan YGS, 9. sınıf ders konularını kapsayan bir sınavdır. Bu sınav sonucuna göre;

YGS SONUÇLARI		
0,000-149,999 PUAN ARALIĞI	150,000-179,999 PUAN ARALIĞI	180,000 VE ÜZERİ
✓ 2. sınava (LYS' ye) giremez.	✓ 2. sınava (LYS' ye) giremez.	✓ LYS' ye girebilir.
✓ Lisans (4 yıllık bölüm), önlisans (2 yıllık bölüm), Açıköğretim Programları tercihinde bulunamaz.	✓ Önlisans (2 yıllık bölüm), Açıköğretim Programları tercihinde bulunabilir, lisans programı (4 yıllık bölüm) tercih edemez.	✓ İlgili puan türünde önlisans (2 yıllık bölüm), lisans (4 yıllık bölüm) ve Açıköğretim Programları tercihinde bulunabilir.
✓ Özel yetenek sınavlarına başvuramaz (Engelli öğrenciler için 100,000 puan başvuru aşamasında yeterlidir.).	✓ Puan aralığı izin veriyorsa özel yetenek sınavlarına girebilir.	✓ Özel yetenek sınavlarına katılabilir.

Sınavın ikinci basamağı olan LYS beş ayrı sınavdan oluşur. Çocuğunuz ilk sınavdaki başarısı ve okumak istediği bölümleri düşünerek bu sınavların birine, birkaçına ya da tamamına girebilir. İkinci sınav sonucuna göre ;

LYS SONUÇLARI	
0,000-179,999 PUAN ARALIĞI	180,000 PUAN VE ÜZERİ
✓ 4 yıllık bölüm tercihinde bulunamaz.	✓ Birinci sınav (YGS) ve ikinci sınav (LYS) puanı ile öğrenci alan lisans (4 yıllık bölüm), önlisans (2 yıllık bölüm) , Açıköğretim Programları tercihinde bulunabilir.
✓ Önlisans (2 yıllık bölüm), Açıköğretim Programları tercihinde bulunabilir.	✓ Özel yetenek sınavlarına katılabilir.
✓ Birinci sınav (YGS) puanı ile öğrenci alan bölüm tercihinde bulunabilir.	
✓ Özel yetenek sınavlarına katılabilir.	

TERCİHLER VE YERLEŞTİRME

Tercih sürecinde çocuğunuzun gerçek ve doğru bilgi kaynağı “**Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi (ÖSYS) Kılavuzu**” dur. Güncel olarak bütün bilgiler kılavuzda yer almaktadır. ÖSYS kılavuzu dıŐındaki bütün kaynaklarda hatalar bulunabilir. Tercih aŐamasına geçmeden önce öncelikle çocuğunuzun ÖSYS kılavuzunu detaylı bir Şekilde incelemesini sağlayınız.

Tercih konusunda çocuğunuzu doğru yönlendirebilecek tercih danıŐmanlıđı hizmeti veren uzmanlardan yardım alabilirsiniz.

AİLELERE ÖNERİLER

Sınav Öncesinde;

❖ Okula belirli aralıklarla gidin.

Sürekli okulda olmanızın çocuğunuz üzerinde sanki ona hiç güvenmeyip sürekli peşine düŐtüđünüz duygusunu yaratabileceğini aklınızın bir kenarında tutun. Okula hiç gitmemenizin ise yine çocuğunuz üzerinde onu önemsemediğiniz gibi görünebileceğini unutmayın. Sonuç olarak okula gitme sıklığınızı çocuğunuzun ihtiyaçları doğrultusunda öğretmenleriyle de görüŐerek belli bir dengede tutun.

❖ 12.sınıfta çocuklarınızın okuldan uzaklaŐmasına izin vermeyin.

Sınava hazırlanmak için devamsızlık yaparak/sağlık raporu alarak okuldan uzaklaŐan öğrencilerin sınavda da çıkacak olan 12. sınıf ders konularından uzaklaŐtıđını unutmayın. Okuldan uzaklaŐmak çocuğunuzun çalışma disiplinini de bozacaktır.

❖ Çocuğunuzu çalıŐsın diye on saat odada tutmayın.

Sınavda başarılı olmanın yolu çok değil düzenli çalıŐmaktır. Ara vermeden saatlerce ders çalıŐan bir öğrenci için verimli ders çalıŐmaktan söz etmek zordur.

❖ Çocuklarınız için yaptıklarınızınza sürekli hatırlatmayın.

Sınav hem siz hem çocuğunuz için oldukça yorucu ve uzun bir süreçtir. Anne baba olarak çocuğunuzun başarılı olması için yaptıklarınızı sürekli olarak dile getirmeniz onu kaygılandıracaktır.

❖ Kendi gerekleŐtirmedeđiniz hayalleri çocuklarınızın gerçekleŐtirmesini beklemeyin.

Kendiniz öğretmen olmak isteyip de olamadıysanız onu öğretmen olmaya zorlamayınız, o belki mimar olmak istiyordur.

❖ Çocuğunuzdan onu aŐan beklentilerde bulunmayın.

Çocuğunuzun akademik başarısı tıp fakültesini kazanacak düzeyde değilse ondan doktor olmasını beklemeyin.

❖ Mesleklere ilişkin kalıplaşmış düşüncelerden uzak durmaya çalışın.

Örneğin; başka bir bölümü okumak isteyen kız çocuğunuzun “Öğretmenlik kız çocukları için iyidir, başka bölüme gerek yok.” diyerek okumak istediği bölüme gitmesini engellemeyin.

❖ Çocuğunuzun arkadaş çevresini tanıyın.

Çocuklarınızın evde, ev dışında, nerelerde ve kimlerle, nasıl zaman geçirdiğini bilmek istemek en doğal hakkınızdır. Ancak bunu çocuklarınızın anlayacağı, hissedeceği şekilde onların peşine düşerek yapmanız onlarla olan ilişkinize zarar verebilir. Burada önemli olan çocuğunuza güvendiğinizi göstermek, fakat ona hissettirmeden onu takip etmektir.

Günümüzde çocuklarımızın sosyal çevreleri, sadece yüz yüze iletişim kurulan bir paylaşım alanı değildir. En az bu sosyal çevrede geçirdikleri kadar sanal ortamlarda (facebook, twitter, instagram, whatsapp, messenger vb.) da vakit geçirmektedirler. Bu durumda sadece arkadaşların, gidilen yerin, zamanın bilinmesi onlar hakkında yeterli bilgiye sahip olduğumuzu göstermez. En az bunlar kadar sanal ortamda da yine onları rahatsız etmeden ne yaptıklarını bilmemiz gerekmektedir.

Bu takip sürdürülürken çocuğunuzun yaşadıklarını, yaptıklarını sizlerden gizlemesine yol açacak kadar sıkı bir denetim ne sizin ne de onların isteyeceği bir durum değildir. Evet, çocuğunuz hakkında bilgi sahibi olun ama bu bilgi sahibi olma isteğiniz onlarla olan iletişim ve güven ilişkinizi zedelemesin.

❖ Evde sınav hakkında çok fazla konuşmayın.

Çocuğunuzla sohbetinizin ana konusu sınav olmasın. Çocuğunuzla bir arada bulunduğunuz zamanlarda sürekli sınav hakkında konuşmak istenilen bir durum değildir. Gündelik konuşmaları çocuğunuzla olan iletişime katmanız sizi de onu da rahatlatacaktır.

❖ Sınav çocuğunuz ve sizin için önemlidir, ama her şey değildir.

Sınavı hayatın normal akışını bozacak bir düzeye getirdiğinizde, çocuğun sınavı aşılması zor bir engel gibi görmesine neden olabilirsiniz. Bu süreci ne kadar normalleştirirseniz çocuğunuz için de o kadar rahatlatıcı olursunuz. Çocuğunuzun çalışmalarını etkilemeyecek şekilde sosyal hayatınıza devam edin.

❖ Çocuğunuzun başkaları ile kıyaslamayın.

Komşunun oğlu/ kızı çocuğunuzla birlikte sınava hazırlanacak ve girecektir. Sınav sürecinde çocuğunuz da komşunuzun oğlu/kızı da bir sonuç elde edeceklerdir. Çocuğunuz sizin beklediğiniz temponun altında çalışıyorsa; sınav başarısı da sizin beklentilerinizin altındaysa hem çalışma sürecinde hem de sınav sonrasında çocuğunuzun ondan daha çok çalıştığına ve daha başarılı olduğuna inandığınız komşunun oğluyla/kızıyla karşılaştırmayın. Unutmayın ki çocuğunuz sınavda sizin istediğiniz ölçüde başarı elde edememiş olabilir. Fakat onun yapıp komşunun oğlunun/kızının yapamadığı birçok şey vardır.

❖ Sınava dair ödül kullanmayın.

Sınavı kazanarak istediği mesleğe yönelmek, çocuğun öncelikle kendi hayatı için elde edeceği bir başarıdır.

❖ 9.sınıfı rehavet dönemi olarak görmeyin.

Yükseköğretime geçiş sınavlarına hazırlık süreci aslında 9. sınıfta başlayan bir süreçtir. Siz velilerin ortaöğretime geçiş sınavından sonra “Çocuğum nasıl olsa liseye yerleşti. Liseye geçiş sınavına hazırlanırken çok yoruldu. 9.sınıfta artık biraz dinlensin, rahat etsin. Nasıl olsa üniversite sınavı 12.sınıfın sonunda.” gibi düşünceler çocuğunuza üniversiteye hazırlanma aşamasında bir yıl kaybettirebilir.

❖ Okul başarısının üniversite sınavındaki önemini unutmayın.

Çocuğunuzun lise eğitimi boyunca elde ettiği diploma notu üniversiteye yerleşirken sınav puanına eklenecektir. Bu yüzden okula devamın ve okul başarısının yüksek olmasının çocuğunuzun sınav sürecine olumlu katkısı olacaktır.

Sınav sonrasında;

➤ Öncelikle çocuğunuzla birlikte, tercih yapmak isteyip istemediğine karar verin.

Çocuğunuzun hedefi ve aldığı puan doğrultusunda tercih yapıp yapmayacağı hakkındaki düşüncelerini öğrenmeniz, sizin bu konudaki beklenti ve fikirlerinizi onunla paylaşmanız hem çocuğunuz hem de sizin için sağlıklı bir tercih süreci yaşamınızı sağlayacaktır. Tercih yapılıp yapılmayacağına;

- Çocuğunuzun sınav başarısının kendi beklentilerini karşılayıp karşılamadığı,
- Çocuğunuzun yeniden sınava girmek isteyip istemediği,
- Eğer sınava girecekse bir yıl daha önceki yıldan daha yüksek bir tempo ile çalışıp çalışmayacağı,
- Çocuğunuzun sınava hazırlanmasının aileniz üzerindeki etkisi gibi etkenleri düşünerek karar verebilirsiniz.

Tercih yapmaya karar verdiyseniz;

- Çocuğunuzun, tercih için en doğru kaynak olan ÖSYS kılavuzundan yararlanmasını sağlayın.
- Çocuğunuzun tercih alternatifleri hakkında bilgi sahibi olun. (Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi öğrencileri için sınavsız geçiş hakkı, ek puan vb.)
- Çocuğunuz açıkta kalmasın ya da tekrar sınava hazırlanmasın diye onu istemediği tercihleri yapmaya zorlamayın.
- Sosyal ve ekonomik koşullarınızı göz önünde bulundurun.
- Tercih ettiğiniz üniversitelerin koşulları hakkında (bulunduğu çevre, ulaşım, barınma vs.) bilgi sahibi olun.